

**LIETUVOS RESPUBLIKOS EUROPOS BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2199
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS EUROPOS EKONOMINIŲ
INTERESŲ GRUPIŲ ĮSTATYMO NR. IX-1939 PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS EUROPOS KOOPERATINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO
NR. X-696 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (TOLIAU KARTU – ĮSTATYMŲ
PROJEKTAI)
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Įstatymų projektų parengimą paskatino poreikis analogiško pobūdžio funkcijas sutelkti vienoje kompetentingoje institucijoje, taip atsisakant Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai nebūdingų funkcijų ir jas perduodant analogiškas paslaugas teikiančiam Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojui.

Įstatymų projektų tikslas – optimizuoti viešojo administravimo subjektų atliekamas funkcijas.

Įstatymų projektuose vartojamus terminus taip pat siekiama suderinti su 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusia naujos redakcijos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme (toliau – VIIIVĮ) numatytomis sąvokomis.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Teisinių paslaugų politikos grupės (vadovė Aurelija Giedraitytė, mob. tel. 8 607 69523, el. p. aurelija.giedraityte@tm.lt, vyresnioji patarėja Reda Nikrėvičė, mob. tel. 8 671 86373, el. p. reda.nikrevice@tm.lt) patarėja Dalia Simutienė, mob. tel. 8 671 86313, el. p. dalia.simutiene@tm.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos Europos bendrovių įstatymo (toliau – EBĮ) 2 straipsnio 7 dalyje ir 3 straipsnio 1 dalyje, Lietuvos Respublikos Europos ekonominių interesų grupių įstatymo (toliau – EEIGĮ) 7 straipsnio 2 dalyje, Lietuvos Respublikos Europos kooperatinių bendrovių įstatymo (toliau – EKBĮ) 2 straipsnio 6 dalyje ir 3 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisę prieštarauti Europos bendrovės, Europos kooperatinės bendrovės ir Europos ekonominių interesų grupės buveinės perkėlimui į kitą valstybę, jei toks bendrovės ar grupės buveinės perkėlimas pažeistų viešuosius interesus, bei akcinės bendrovės dalyvavimui Europos bendrovės steigime jungimo būdu, nurodytu Reglamento (EB) Nr. 2157/2001¹ 2 straipsnio 1 dalyje, ar kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) dalyvavimui Europos kooperatinės bendrovės steigime jungimo būdu, nurodytu Reglamento (EB) Nr. 1435/2003² 2 straipsnio 1 dalies 4 įtraukoje, jei tai pažeistų viešuosius interesus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka turi Teisingumo ministerija.

Įgyvendindama minėtas įstatymų nuostatas, Teisingumo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 92 „Dėl Teisės prieštarauti juridinio asmens buveinės perkėlimui į kitą valstybę ir kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) dalyvavimui Europos kooperatinės bendrovės steigime jungimo būdu ar akcinės bendrovės

¹ 2001 m. spalio 8 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2157/2001 dėl Europos bendrovės (SE) statuto su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 517/2013.

² 2003 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1435/2003 dėl Europos kooperatinės bendrovės (SCE) statuto.

dalyvavimui Europos bendrovės steigime jungimo būdu įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Teisės prieštarauti juridinio asmens buveinės perkėlimui į kitą valstybę ir kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) dalyvavimui Europos kooperatinės bendrovės steigime jungimo būdu ar akcinės bendrovės dalyvavimui Europos bendrovės steigime jungimo būdu įgyvendinimo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas) iš Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojo gautus juridinių asmenų dokumentus išsiunčia kompetentingoms institucijoms: Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos bankui, jeigu juridinio asmens veikla pagal įstatymus priskirta jo priežiūrai.

Teisingumo ministerija, atsižvelgdama į kompetentingų institucijų rašytinius motyvuotus prašymus, išvadas, nuomones, pasiūlymus ar sprendimus, ne vėliau kaip per 2 mėnesių terminą priima sprendimą prieštarauti ar neprieštarauti juridinio asmens buveinės perkėlimui į kitą valstybę, Europos bendrovės steigimui jungimo būdu ar Europos kooperatinės bendrovės steigimui jungimo būdu³.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Pagal Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių pertvarkymo, jungimosi ar skaidymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 10, 22 ir 35 straipsniuose numatytą reguliavimą vienos valstybės ribas peržengiančio bendrovės pertvarkymo, jungimosi ar skaidymo procedūrų teisėtumą tikrina ir teisėtumo patikrinimą koordinuoja ir pasirengimo pertvarkymui, jungimuisi ar skaidymui pažymėjimą išduoda Juridinių asmenų registro (duomenų) tvarkytojas. Sprendimas išduoti pažymėjimą priimamas atsižvelgiant į kitų teisėtumą tikrinančių institucijų⁴ pateiktas išvadas dėl pertvarkymo, jungimosi ar skaidymo procedūrų teisėtumo. Taigi, minėtomis Įstatymo nuostatomis Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojui nustatyti įgaliojimai tikrinti juridinio asmens vienos valstybės ribas peržengiančių procedūrų teisėtumą ir koordinuoti teisėtumo patikrinimą su kitomis teisėtumą tikrinančiomis institucijomis, t. y. labai panašaus pobūdžio funkcijos, kurias remdamasi EBI, EEIGI, EKBĮ ir Aprašo nuostatomis šiuo metu atlieka Teisingumo ministerija.

Įvertinus visa tai, Įstatymų projektais siūloma nebūdingas Teisingumo ministerijai priskirtas funkcijas perduoti analogiškus įgaliojimus turinčiai kompetentingai institucijai – Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojui ir suvienodinti Įstatyme bei Įstatymų projektuose siūlomą teisinį reguliavimą. Tokiu būdu bus optimizuotos viešojo administravimo subjektų atliekamos funkcijos, jas sutelkiant vienoje kompetentingoje institucijoje, turinčioje reikiamas kompetencijas.

Atsižvelgiant į nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusiam VIIIVĮ vartojamas formuluotes, Įstatymų projektai taip pat tikslinami redakciniu aspektu.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymų projektais siūlomas pakeitimus, neigiamų pasekmių nenumatoma, nes analogiško pobūdžio funkcijos bus atliekamos reikiamas kompetencijas turinčio viešojo administravimo subjekto.

³ Aprašo 10, 11 punktai.

⁴ 1) notaras; 2) institucija, atsakinga už Darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų nuostatų laikymosi kontrolę ir jų pažeidimų prevenciją; 3) institucija, atsakinga už Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnyje nurodytų mokesčių, išskyrus muitus, administravimą.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti Įstatymų projektai neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektų nuostatų įgyvendinimas turės teigiamos įtakos verslo sąlygoms, kadangi analogiško pobūdžio paslaugas teiks vienas viešojo administravimo subjektas, šiek tiek sutrumpės šių paslaugų teikimo terminai. Tokiu būdu bus užtikrinamas teisinio tikrumo principo įgyvendinimas.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymų projektus, nereikės priimti ar keisti kitų įstatymų.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymų projektuose neapibrėžiamos sąvokos ir nenustatomi jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti pagal Terminų banko įstatymą.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ar Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Pažymėtina, kad Juridinių asmenų registro paskirtį, objektus ir jų registravimą, Juridinių asmenų registro (duomenų) valdytoją, tvarkytoją, jų teises ir pareigas, Juridinių asmenų registro duomenų, informacijos ir dokumentų tvarkymą, ir kitus Juridinių asmenų registro (informacinės sistemos) veiklos ir su ja susijusius aspektus reglamentuoja Juridinių asmenų registro nuostatai⁵ (taip pat ir Įstatymo reglamentuojamo vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovės pertvarkymo, jungimosi ar skaidymo procedūrų atveju).

Įvertinus tai bei atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos rekomendacijas „Dėl teisės aktų kodifikavimo ir poįstatyminių teisės aktų konsolidavimo“, Įstatymų projektams įgyvendinti Teisingumo ministerija turės parengti:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 29 d. nutarimo Nr. 92 „Dėl Teisės prieštarauti juridinio asmens buveinės perkėlimui į kitą valstybę ir kooperatinės bendrovės

⁵ Juridinių asmenų registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“.

(kooperatyvo) dalyvavimui Europos kooperatinės bendrovės steigime jungimo būdu ar akcinės bendrovės dalyvavimui Europos bendrovės steigime jungimo būdu įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios projektą;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektą.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymų projektais siūlomos nustatyti procedūros yra itin retai atliekamos (1 atvejis per 5 metus), planuojama, kad Įstatymų projektų įgyvendinimas nepareikalaus papildomų valstybės biudžeto lėšų.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymų projektų žodžiai, kurių reikia jiems įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, yra: „Juridinių asmenų registro duomenų tvarkytojas“, „buveinės perkėlimas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.